

ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНІ Й МИСТЕЦЬКО-ПЕДАГОГІЧНІ ЗАХОДИ

ДО 100-РІЧЧЯ ВІД ДНЯ НАРОДЖЕННЯ ЗАСЛУЖЕНОГО ВЧИТЕЛЯ УКРАЇНИ ЗОЛТАНА БАКОНІЯ

**(міжнародна науково-практична конференція
«Золтан Баконій і закарпатська школа живопису
XX століття: мистецько-педагогічний та загальнолюдський
виміри», 28-29 січня 2016 р., м. Ужгород)**

Вирішальним чинником модернізації вітчизняної освіти є збереження та примноження раціонального досвіду педагогів, реалізованого як у навчанні й вихованні дітей та юнацтва, так і здатності в наступних поколіннях бути прикладом для педагогічного наслідування. У цьому контексті маємо колоритну постать в історії педагогіки в особі Золтана Баконія – засновника та незмінного керівника першої на Закарпатті позашкільної студії образотворчого мистецтва при Ужгородському Палаці піонерів. Приймавши естафету підготовки майбутніх закарпатських художників і поціновувачів мистецтва з рук Йосипа Бокшая, він гідно проніс її через усе своє життя та передав поколінню своїх учнів. Він був і залишається еталоном поєднання творчої особистості з високим рівнем духовності, моральних якостей і загальної культури.

Митець залишив значну теоретичну спадщину – близько 300 публікацій у періодичній пресі про діяльність студії (1946–1989 рр.), посібник для вчителів образотворчого мистецтва в початкових класах, методичні розробки, де обґрунтував систему художньої освіти школярів в умовах позашкільних навчальних закладів.

Всі ініційовані Золтаном Баконієм заходи проходили в тісній співпраці з видатними художниками – членами Закарпатського відділення Спілки художників України: пленерні виїзди по рідному краю (1948-1967 рр.), експедиції з метою

збирання етнографічного матеріалу, робота профільного обласного, згодом, республіканського та міжнародного табору «Юний художник» (1968-1989 рр.), традиційний обмін групами дітей для відпочинку та творчості з Чехословаччини, Угорщини, Польщі, регулярні зустрічі із закарпатськими митцями, відвідування їх майстерень, проведення тематичних вечорів, присвячених життєдіяльності видатних художників, презентації малюнків на виставках дитячої творчості різних рівнів, обмін виставками між художніми студіями сусідніх країн, запровадження конкурсів малюнку на асфальті.

Високопрофесійний підхід педагога до навчання образотворчості дітей віком від 4 до 17 років в умовах позашкільної студії забезпечив ефективність діяльності: понад 8 тисяч дітей і підлітків пройшли через студію за життя Золтана Баконія, понад 400 пов'язали професійне становлення з мистецтвом. Педагогіка Золтана Баконія опосередковано отримала міжнародне визнання завдяки участі сотень студійців у міжнародних виставках дитячої творчості в 51 країні світу, де презентували понад 7 тисяч малюнків.

У січні 2016 р. художня еліта Закарпаття святкувала 100-річчя від дня його народження. З цієї нагоди в Закарпатському художньому інституті 28-29 січня відбулася Міжнародна науково-практична конференція «Золтан Баконій і закарпатська школа живопису ХХ століття: мистецько-педагогічний та загальнолюдський виміри», присвячена внеску діяча в розвиток образотворчості на Закарпатті й принагідно – проблемам історії і сучасного розвитку художньої освіти в краї та Україні загалом. Міжнародний статус конференції власною присутністю чи заочно забезпечили понад сто учасників із восьми країн: України, Словаччини, Угорщини, Росії, Швейцарії, Іраку, США, Китаю.

Наукові й публіцистичні доробки, а також численні свідчення визнання, які педагог одержав упродовж десятиліть наполегливої праці, охочі могли оглянути на стендах. Під час конференції працювали такі секції: мистецтвознавство та культура; педагогіка та мистецька освіта; актуальні проблеми образотворчого, декоративно-прикладного мистецтва і дизайну;

сучасний художній процес. Учасники конференції повідомили про власні дослідження спадщини Золтана Баконія та порушували питання історії і розвитку художньої освіти в краї та Україні. Після завершення роботи конференції відбувся круглий стіл «Згадуючи Золтана Баконія...» та представлена виставка робіт колишніх студійців, а сьогодні – знаних художників краю. Матеріали науково-практичної конференції будуть опубліковані в науковому віснику Закарпатського художнього інституту.

В умовах початку ХХІ століття з його новими викликами, мисленням, культурними та ідеологічними обставинами, людство повинно в ім'я самозбереження спиратися на вічні гуманістичні цінності, генеруванню, утвердженню та передачі яких нащадкам завдячуємо, з-поміж інших, і Золтану Баконію. Особистості такого роду мають становити безцінний фонд гуманістичної спадщини народу, адже загальновідомо, що краса у широкому філософському сенсі врятує світ.

Іван Небесник